

**VIERING VAN DE
NEGENTIENDE ZONDAG D.H.J.**

‘Word wakker, sta op en eet,
opdat de reis je niet
te machtig wordt.’
(1 Koningen 19)

VOORAF

Orgel

INTREDE.

Lied.

*Het leven voert ons; 3c.
t.: S. de Vries/m.: W. Vogel*

WELKOM.

*Lekker is maar een vinger lang;
het kan niet alle dagen feest zijn
en aan de vakantie komt een eind.*

*Als we van die lekkere vinger
dan ook maar genieten,-
als we van die enkele hoogtijdagen
dan ook maar een feest maken -
als we in de vakantie dan ook
maar echt vrijaf hebben gehad.*

*Het gewone leven
neemt weer een aanvang.
Plichten roepen, taken wachten
niet alleen voor leerkracht en leerling
voor werkgever en werknemer, -
ook voor die ontelbaar velen
die het niet om belang en gewin,
maar om medemens en samenleving gaat.
Zonder hen stopt de vaart der volken.*

*Welkom u allen hier
omwille van elkaar in Gods naam. +*

Lied.

Het leven voert ons; 1c.

SCHULD BEKENNEN.

V.: Ik was ziek -
wie zocht mij op ?

Ik was alleen -
wie hield me gezelschap ?

Ik had honger -
wie gaf me te eten ?

Ik had dorst -
wie liet me drinken ?

Ik was vreemde, vluchteling -
wie nam me op ?

Ik vroeg om mijn recht -
wie kwam voor me op ?

Ik ben gestorven -
wie denkt nog aan mij ?

A.: **VERGEVEN WIJ ELKAAR EN
GOD EN GOED ONS ALLEN.**

BEZINNING.

Woord en lied

A.:   **Dat het mij is gegeven**   *t.: M. Zagers*
                  in U te aarden,   *m.: W. Vogel*
                  Grond van m'n grond.

*Geen reis zover
als de zoektocht naar jezelf.*
(Dag Hammarskjöld)

A.:   **Dat het mij is gegeven**
                  in U te aarden,
                  Grond van m'n grond.

*Hoe dieper ik me mezelf beleeft
des te heviger mijn godsverlangen.*
(Eugen Drewermann)

A.:   **Dat het mij is gegeven**
                  in U te aarden,
                  Grond van m'n grond.

*God is niet het einde van mijn weg;
Hij is mijn diepste Zelf onderweg.*
(Dom Tholens)

A.:   **Dat het mij is gegeven**
                  in U te aarden,
                  Grond van m'n grond.
                  Kome wat komt

GEBED.

(naar Dag Hammarskjöld)

Gij ons ver te boven
en toch één met ons
in ons aanwezig -

dat allen U zien ook in mij;
dat ik U een weg bereid
en dankbaar denk aan alles
wat me is gegeven -

dat de nood van anderen
me niet ontgaat en
dat Gij mij bewaart
in Uw liefde zoals Gij wilt
dat ik allen in mijn liefde bewaar.

Amen.

Lied.

*Komen ooit voeten; Ic.
H. Oosterhuis/Han Paus*

EERSTE LEZING.

1 Koningen 19,4-8

In die dagen kwam Elia na een tocht van een dag in de woestijn en ging onder een bremstruik zitten. Hij was het beu, verlangde te sterven en zei: 'Het wordt mij te veel, Heer; laat mij sterven, want ik ben niet beter dan mijn vaderen.'

Hij ging liggen onder de bremstruik en sliep in. Maar een engel stiet hem aan en zei: 'Word wakker en eet.' Hij keek op en zag aan zijn hoofdeinde een koek, op gloeiende steen gebakken en een kruik water. Hij at en dronk en legde zich weer te ruste. Maar opnieuw, voor de tweede maal stiet de engel hem aan: 'Sta op en eet; anders gaat de reis je krachten te boven. Toen stond hij op, at en dronk en, gesterkt door het voedsel, liep hij veertig dagen en nachten tot hij de berg van God, de Horeb, bereikte.

Lied.

Komen ooit voeten; 1c.

HET EVANGELIE.

Johannes 6,41-51

In die tijd morden de joden over Jezus, omdat hij gezegd had: Ik ben het brood dat uit de hemel is neergedaald. Ze zeiden: 'Dit is toch Jezus, de zoon van Jozef; we kennen zijn vader en moeder veel te goed! Hoe kan hij dan zeggen: Ik ben uit de hemel neergedaald?'

Jezus sprak tot hen: 'Mor toch niet onder elkaar. Niemand komt tot mij als de Vader die mij zond hem niet mag; en ik zal hem doen opstaan op de laatste dag.

Er staat geschreven bij de profeten: Allen zullen door God onderricht worden. Al wie naar de Vader geluisterd heeft komt tot mij. Niet dat iemand de Vader gezien heeft: alleen wie uit God is, heeft de Vader gezien. Voorwaar, voorwaar, ik zeg u: wie gelooft heeft eeuwig leven. Ik ben het brood des levens, - het levende brood uit de hemel neergedaald. Wie van dit brood eten, leven in eeuwigheid. Het brood dat ik geef, ben ik voor het leven van de wereld.'

Lied.

Komen ooit voeten; 1c.

MEDITATIE.

*Verder word ik gedreven,
een onbekend land in.
De grond wordt harder,
de lucht prikkelender, kouder.
Aangeroerd door de wind,
die mij toewaait
vanuit mijn onbekende einder,
trillen de snaren in afwachting.*

*Aldoor vragend zal ik aankomen,
daar waar het leven wegklinkt -
een klare zuivere toon in de stilte.
(Dag Hammarskjöld 1925-1936)*

De profeet Elia, met wie de eerste christenen naast met Mozes Jezus graag vergeleken, wordt ook in onze moderne tijd weer graag aangehaald. Maar dan vooral het verhaal, dat volgt op de eerste lezing van vandaag en waar het gaat over Elia's godsontmoeting nadat hij, op de vlucht, veertig etmalen door de woestijn had gezworven.

Hij ontwaarde God niet - zo staat er -
in storm, donder en bliksem, aardbeving of vuur,
maar in een zachte bries die hem voorbij ging.
God presenteerde zich niet als een machtige,
geweldige, schokkende en verzenkende kracht,
maar als een milde nauwelijks hoorbare bries.
Eerder als een fluistering dan een schreeuw,
eerder als een streling dan een vuistslag;
eerder in zwijgen dan in overdonderen.
Dit spreekt mensen van tegenwoordig aan.
Niet met grote woorden willen zij God noemen;
niet met dogma's zijn wezen doorgronden.

*Aangeroerd door de wind,
die mij toewaait
vanuit mijn onbekende einder,
trillen de snaren in afwachting.*

Mensen van deze tijd zijn heel bescheiden
waar het gaat om het diepe Mysterie van het leven
naam te geven of zijn wil en wet te omschrijven.
Bijna automatisch en spontaan keren zij zich af
van stellige beweringen en uitgesproken namen.
Zij zoeken, tasten naar hun 'onbekende einder' en
'snaren in hen trillen in afwachting'.
Misschien voelen velen zich momenteel dan ook
minder thuis in kerken waar zoveel over God wordt
geproclameerd en worden zij zich wel aangesproken
door een veldkapel, waar niets gezegd wordt, maar
de stilte een sfeer ademt, een ontstoken kaars
een vlammend gebed is en dat momentje rust
grond onder de voet geeft; alsof Hart en Horizon van
't leven boven komt.

Kort instrumentaal

*Vermoeid en eenzaam;
vermoeid, het hart doet zeer.
Langs de rotsen sijpelt de dooi.
De vingers zijn doof, de knieën trillen.
Nu, nu is het ogenblik daar
dat je niet mag loslaten.*

*Anderen vinden
een rustplaats op hun weg,
in de zon waar ze elkaar ontmoeten.
Maar dit is jouw weg en het is nu,
dat je niet falen mag.*

*Schrei als je kunt;
schrei, maar klaag niet.
De Weg koos jou.
Je mag dankbaar zijn.
(Dag Hammarskjöld)*

Deze harte kreet van een van de eerste secretarissen-
generaal van de Verenigde Naties lijkt op de bekoring
waaraan hij niet, maar Elia volgens het verhaal
wél wilde toegeven: wegvluchten uit 'n wereld,
'n samenleving die met recht en gerechtigheid
een loopje neemt en eigen mening, belang en gelijk
verafgoedt.

Elia was levensmoe, voelde zich aan sterven toe.
Wonder boven wonder is hij overeind gebleven.
Maar zijn bestaan moet moeizaam geweest zijn
en wordt uitgetekend als een woestijntocht
die veertig dagen en nachten duurde, - wat in bijbels
spraakgebruik 'een leven lang' kan betekenen.
Een leven lang optornen tegen wat strijdt met wat je
naar eer en geweten heilig is en wat je ziet
als een goed en genade voor de mensen.
Om het dan toch vol en uit te houden . . .

De vakanties zijn voorbij, voor alle sectoren
van de samenleving doemt een nieuw werkjaar op.
Ook voor hen die tijd en talent, hun hele leven,
wijden aan religieus leven en Evangelie.
In een tijd, waarin de Pinksterstorm lijkt
te zijn gaan liggen en het heilig vuur gedoofd,
gaan bezielde mensen, van wie de meesten
geheel belangeloos, weer aan de slag om met elkaar
nieuwe vormen van religieus leven te zoeken,
bescheiden aansprekende woorden te vinden,
de zorg-van-harte vóór en de dienst-metterdaad
áán elkaar gaande te houden, te verbeteren;
om hoop en vertrouwen in het leven te wekken.

'Sta op en eet, -
dat de reis je niet te machtig wordt.'

*Geen reis zo ver
als de zoektocht naar jezelf.*
(Dag Hammarskjöld)

Kort orgel

BELIJDENIS

Marialied
15 augustus

Het kan het verhaal zijn *t.: M. Zagers*
van een bloem die in schaduw stond
tot zij in het bladerdek *m.: W. Vogel*
licht van zonlicht vond.

A.: *Woord van God geopenbaard
in een mens van vlees en bloed,
Woord van God, gehoord, bewaard:
Maria, wees gegroet.*

Het kan het verhaal zijn
van een bloem kleurloos in de knop
tot het morgenlicht haar raakt,
kleurrijk bloeit zij op.

A.: *Woord van God geopenbaard
in een mens van vlees en bloed,
Woord van God, gehoord, bewaard:
Maria, wees gegroet.*

Het kan het verhaal zijn
van een bloem die verscholen staat
in het alledaagse groen
waar zij opengaat.

A.: *Woord van God geopenbaard
in een mens van vlees en bloed,
Woord van God, gehoord, bewaard:
Maria, wees gegroet.*

ONDERBREKING.

Brood en beker
Collecte, orgelspel

BROOD EN BEKER.

*Brood van de korenaar
uit de aarde opgeschoten.
Door dauw bestoven
met regen gedrenkt
door de zon gekoesterd.
Brood als het leven
ons om-niet gegeven.*

*Brood door mensen gemaakt,
met zorg en moeite gekneet, bereid.
Brood als het bestaan
dat wij leiden en
delen met elkaar.*

*Brood in zijn handen:
het leven, ons bestaan.
dat een hart van Liefde heeft
in Wie alles wordt voltooid,
allen vereeuwigd.*

Lied.

*Dale over allen
G. Kock/A.Hnattyschyn*

GEDACHTENIS.

*Bid voor die ziek en ongerust zijn;
en wie het niet is wordt het ooit.*

*Bid voor die tijd, zorg en aandacht geven;
en ooit wordt iedereen ervoor gevraagd.*

*Bid voor de slachtoffers van oorlog en geweld;
waar ter wereld dan ook.*

*Bid voor die ons van nabij zijn voorgegaan;
en we missen allen wel iemand.*

Ter dankbare nagedachtenis noemen bij:

*Wie gedenkt dankt;
wie dankt gedenkt die leven.*

Korte stilte

GEBED AAN TAFEL.

**A.: Een glimp van U in het brood
gebroken, het leven gedeeld;
in de beker gedronken
ons dagelijks lief en leed.**

*Gij die leven zijt;
schepper liefde vader heet -*

*als aangeboren de mens in het hart,
vanaf den beginne beleden
door uw stille getuigen van nature; -*

*gezien in zon en maan;
in de aarde die ons voedt,
draagt en bergt in haar schoot; -*

*bevestigd en betwijfeld, gezocht
en gemeden en de eeuwen door
geroepen bij de wieg en het graf.*

*Gij naar wie wordt uitgezien
als naar onze hoop vervuld,
een hemel die ons wacht; -*

*die telkens weer hoogste goed
en vaste grond, ziel en zaligheid
van mens en leven blijkt te zijn; -
in woord en beeld niet te vangen,
maar enkel te beleven in
liefde gevraagd en liefde gegeven -*

*Gij bent gezien in een mens,
Jezus van Nazaret: U als een zoon
geworden, ons een naaste gebleven.*

**A.: Een glimp van U in het brood
gebroken, het leven gedeeld;
in de beker gedronken
ons dagelijks lief en leed.**

*Hij is in de wereld
licht voor blinden, lied voor doven
woord voor stommen geworden.*

*Hij ging met die belast beladen
gebukt geknakt door het leven gaan;
reikte ziek en gemeden de hand.*

*Onecht, onoprecht verdroeg hij niet,
schone schijn ontmantelde hij
en zag in kinderogen de hemel dagen.*

*Hij huiverde voor de beker van het lijden
totdat hij in vol vertrouwen zeggen kon:
Vader - ik leg me bij U, in U neer.*

**A.: Een glimp van U in het brood
gebroken, het leven gedeeld;
in de beker gedronken
ons dagelijks lief en leed.**

*Hij heeft de avond voor zijn sterven
brood genomen, het gezegend
en gebroken met de woorden:*

*Dit ben Ik en Ik zeg u
dat ge met mij aan tafel
zult eten en drinken in Vaders huis.*

*Hij heeft de beker met
alles wat hem lief en heilig is
overgedragen aan die bij Hem waren
met de woorden: neem de beker
van Mij over en drink hem samen;
maak een nieuw begin en
doe wat ik heb gedaan.*

**A.: Een glimp van U in het brood
gebroken, het leven gedeeld;
in de beker gedronken
ons dagelijks lief en leed.**

*De hoop op leven
in het hart van mensen verankerd,
de komst van een wereld van vrede,
het visioen van de voltooiing
door Hem gezien, geopend -*

*zijn vaste vertrouwen dat alles
zich tenslotte ten goede keert, -
zijn geloof in leven
doorheen de dood, hoe dan ook -*

*het kan ons niet meer ontnomen,
niet onder stof bedolven,
niet in een graf begraven worden.*

*Bid zoals hij,
bid in zijn naam.*

ONZE VADER.

COMMUNIE.

Brood en
leven delen.

*Deel brood en beker.
Deel met Hem het leven
waarin wij één zijn en
waarvan God het hart is.*

ONDER DE UITREIKING.

Lied.

GEBEDEN.

Woord en lied

*Voor mensen
die niet opnieuw
aan de slag hoeven, kunnen;
nog jong en bereid
werkloos aan de kant staan.
Dat zij zin in het leven
blijven zien.*

A.: WAT IN MENSEN LEEFT *t.: M. Zagers*
AAN VREUGDE EN VERDRIET, *m.: W. Vogel*
HET WORDT GEDRAGEN
OP DE WOORDEN VAN EEN LIED.

*Voormensen
die om-niet vasthoudend
tijd en talent veil hebben
in de zorg voor medemensen
de opbouw van de gemeenschap.
Dat zij bij en ondanks alles
de moed er in houden.*

**A.: WAT IN MENSEN LEEFT
AAN DROOM EN VISIOEN,
HET STAAT GESCHREVEN
IN VERHALEN NU EN TOEN.**

*Voor mensen
die tot leiden zijn geroepen
de lijn uitzetten
om volgzzaamheid vragen.
Dat zij geen dwaalwegen wijzen
niemand de mist insturen.*

**A.: WAT IN MENSEN LEEFT
AAN TWIJFEL EN GELOOF,
HET HOUDT ONS GAANDE
ALS EEN STILLE STEM VAN HOOP.**

ZEGENWENS.

ZEGENEN WIJ ELKAAR
DAG AAN DAG
MET HART EN HANDEN.
BEZIEL DE WERELD MET
DE GOEDE GEEST.

MOGE GOD ONS ZEGENEN
IN DE NAAM VAN DE VADER,
DE ZOON EN DE HEILIGE GEEST.
AMEN.

ORGELSPEL